

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Arkivsak: 24/25
Møtedato/tid: 13.02.2024 kl. 13:00
Møtested: Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Torill Bakken på telefon 90815168, eller e-post: torill.bakken@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 02.02.2024

Ola Eggset (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torill Bakken
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør, postmottak og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/24	Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Aukrust AS - Rapport
02/24	Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering
03/24	Plan for eierskapskontroll - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering
04/24	Informasjons- og kommunikasjonsstrategi for kontrollutvalget
05/24	Kontrollutvalgets årsrapport 2023
06/24	Referatsaker
07/24	Aktuelle saker - Innspill til kontrollarbeidet
08/24	Godkjenning av dagens protokoll

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Aukrust AS - Rapport

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

01/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 23/86 - 6

Forslag til innstilling:

Rapporten «*Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i Aukrust AS*» av 23.01.24 tas til etterretning.

Alvdal kommune følger revisors anbefalinger.

Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for at:

- Eierskapsmelding legges fram tidlig i valgperioden med tydeliggjøring av formålet med eierskapet.
- Forsikre seg om at eierskapsmeldingens oversikt over selskap og note 6 i siste årsregnskap er korrekt.

Kommunens eierrepresentanten bes:

- Påse at generalforsamlinger skjer i tråd med aksjelovens bestemmelser.
- Sørge for en tydeligere avklaring av forventninger eierne imellom i forbindelse med revidering av aksjonæravtale.

Kommunens eierrepresentant anmoder styret om å følge revisors anbefalinger og:

- Utarbeider instruks for styret, og vurderer behovet for instruks for daglig leder.
- Videreutvikler et system for internkontroll og risikostyring.
- Vurderer hvordan selskapet kan få mer forutsigbare økonomiske rammebetingelser på lang sikt, uten eventuelt fast, statlig tilskudd

Kontrollutvalget følger opp rapporten og hvilke tiltak som er gjennomført innen 01.03.2025.

Vedlegg:

- Rapport fra eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av Aukrust AS

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunen virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i, samt føre kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. (kommuneloven § 23-3)

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. (kommuneloven § 23-4)

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjonen og eierskapskontroll av Aukrust AS den 07.02.23 – sak 02/23.

Prosjektplan ble behandlet i sak 10/23 den 25.04.23, hvor problemstillingene og rammene for prosjektet ble fastsatt.

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen og eierskapskontrollen på oppdrag fra Alvdal kommunes kontrollutvalg.

Revisors uavhengighetserklæring fulgte som vedlegg til prosjektplanen.

Problemstillinger:

Følgende problemstillinger er besvart i rapporten:

Eierskapskontroll:

1. Er Alvdal kommunes eierstyring av Aukrust AS i tråd med regelverk og anbefalinger for eierstyring?
  - Er styringsdokumentene (eierskapsmelding og stiftelsesdokument) i tråd med regelverk og andre føringer for god eierstyring?
  - Er skillet mellom kommunen som eier og kommunen som forvalter av forretningsmessige forhold, tydelig?
2. Er det tilfredsstillende dialog mellom kommunestyret, generalforsamling og selskap?
Er det tilfredsstillende dialog mellom eierne i generalforsamling, eiermøter og andre arenaer for samhandling?

Forvaltningsrevisjon:

- Er driften av selskapet økonomisk bærekraftig?
- Har selskapet rammebetingelser og strategier for bærekraftig drift (langsiktighet)?

Avgrensning:

Eierskapskontrollen er avgrenset til Alvdal kommunes eierstyring av Aukrust AS.

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til den økonomiske driften av selskapet.

Uttalelse fra eierrepresentanten:

Et utkast til rapport ble sendt til ordfører, som er kommunens eierrepresentant i Aukrust AS, for uttalelse den 20. desember 2023.

Det kom uttalelse fra ordføreren den 17.1.2024. Det ble pekt på noen forslag til korrigeringer.

Revisor har korrigert i henhold til innspillene.

Det vises til vedlegg 2 i rapporten.

EIERSKAPSKONTROLL, DEL 1

Revisors konklusjon:

Er styringsdokumentene i tråd med regelverk og andre føringer for god eierstyring?

Etter revisors vurdering ivaretar Alvdal kommune kravene i kommuneloven om eierskapsmelding i valgperioden. Den ivaretar også kravene til innhold.

Eierstyringen av Aukrust AS ivaretar også i hovedsak aksjelovens bestemmelser om minstekrav til stiftelsesdokument og vedtekter. Det har vært noe avvik mellom stiftelsesdokument og praksis for antall styremedlemmer.

Ut fra det revisor har sett i tilsendte protokoller fra generalforsamlinger, har det vært gjentatte lovbrudd når det gjelder gjennomføring av generalforsamlinger i perioden 2019 – 2022:

- Det har ikke blitt holdt ordinære generalforsamlinger i denne perioden
- De ekstraordinære generalforsamlingene har blitt innkalt av de to eierne i stedet for styret
- Styreleder og daglig leder har ikke deltatt i noen av de ekstraordinære generalforsamlingene i den perioden.

Er skillet mellom kommunen som eier og kommunen som forvalter av forretningsmessige forhold tydelig?

Revisor konkluderer med at dette delvis er fulgt opp.

- Kommunen har i varierende grad utøvd den øverste myndigheten i eierorganet (generalforsamlingen), jf. ikke gjennomførte ordinære generalforsamlinger.
- Kommunestyret har gitt detaljerte føringer for selskapets nedskrivning av varelager, noe som hører inn under styrets ansvar, og ikke kommunestyrets.
- Etter revisors vurdering er skillet mellom kommunen som eier og kommunen som forvalter av forretningsmessige forhold delvis avklart i eierskapsmeldingen. Kommunedirektøren er gitt myndighet til forhandling av husleie i 2024, men ikke lenger.

Dialogen mellom kommunestyret, generalforsamling og selskap, og mellom eierne i generalforsamling, eiermøter og i andre sammenhenger hvor eierne møtes

- Det er etablert forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierorganet/selskapet gjennom den nylig vedtatte eierskapsmeldingen for Alvdal kommune.
- Det er tett oppfølging av selskapet, blant annet ved at selskapets ledelse flere ganger har vært invitert til å orientere om selskapet i kommunestyret.
- Dialogen mellom eierne har i perioder vært preget av selskapets økonomiske status, og uklarheter rundt økonomiske bidrag fra eierne. Dialogen ser nå ut til å være konstruktiv og god.
- Det er ikke fastsatt i vedtektene at det skal etableres, og det er heller ikke etablert, valgkomité for Aukrust AS. Det er imidlertid positivt at det framgår i dokumentet Eierskapspolitikk at det skal utarbeides retningslinjer for valgkomité i selskap som kommunen har eierskap i.

Revisjonens anbefalinger:

På bakgrunn av vurderingene ovenfor anbefaler revisor kommunestyret å:

- Behandle eierskapsmelding tidlig i valgperioden med tydeliggjøring av formålet med eierskapet.
- Forsikre seg om at eierskapsmeldingens oversikt over selskap og note 6 i siste årsregnskap er korrekt.
- Være tydelig på utøvingen av eierskapet skal skje i eierorganet.

- Sørge for tydelig avklaring av roller i forretningsmessige forhold.

Videre anbefaler revisor eierrepresentanten å:

- Påse at generalforsamlinger skjer i tråd med aksjelovens bestemmelser.
- Sørge for en tydeligere avklaring av forventninger eierne imellom i forbindelse med revidering av aksjonæravtale.

FORVALTNINGSREVISJON, DEL 2

Revisors konklusjon:

Er driften av Aukrust AS økonomisk bærekraftig?

- Forvaltningen av Aukrust AS er nå i all hovedsak i tråd med aksjeloven når det gjelder organisering av selskapet.
- I en lang periode etter at selskapet ble etablert og fram til 2022, framstod ikke selskapet forsvarlig organisert. Det var lite stabilitet i styret og selskapets daglige ledelse i denne perioden.
- Både styret og den daglige ledelsen fungerer betydelig bedre nå. Styret er sammensatt av riktig kompetanse, men med enkelte svakheter:
  - Savner kulturfaglig kompetanse
  - Medlemmer i styret har også sentrale roller i eiernes ledende organer
- Daglig ledelse ivaretar nå forvaltningen av selskapet systematisk og i tråd med regelverket, men det er enkelte svakheter:
  - Mangler system for risikohåndtering
- Det er ikke fastsatt andre planer for selskapet enn budsjett og den nylig vedtatte strategiplanen.
- Styret i Aukrust har i hovedsak betryggende kontroll med selskapets økonomi, men det er en svakhet at:
  - Det er ikke angitt mål for forsvarlig egenkapital og likviditet for at selskapet skal kunne betale husleie.
- Selskapet har forsvarlig egenkapital og likviditet så lenge det ikke blir avkrevd husleie.
- Styret får tilfredsstillende økonomirapportering fra daglig leder.

Har selskapet rammebetingelser og strategier for bærekraftig drift?

- Styret har delvis etablert rammer for langsiktig, bærekraftig og drift av selskapet
- Gjeldende husleieavtale (per desember 2023) gir ikke forutsigbar ramme for drift. Ny husleieavtale er under utarbeiding.
- Styret har fastsatt langsiktig strategi, basert på bred involvering og vurderinger av selskapets styrker og svakheter, muligheter og hindringer.

Revisjonens anbefalinger:

Basert på vurderingene av de to problemstillingene i del 2, anbefaler revisor styret i Aukrust AS å:

- Utarbeide instruks for styret, og vurdere behovet for instruks for daglig leder.
- Videreutvikle et system for internkontroll og risikostyring.
- Vurdere hvordan selskapet kan få mer forutsigbare økonomiske rammebetingelser på lang sikt, uten eventuelt fast, statlig tilskudd.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Midt-Norge SA har avgitt en rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse.

De to siste anbefalingene i eierskapskontrollen er generelle anbefalinger og handler om bevisstgjøring av eierskap og roller:

- Være tydelig på at utøvingen av eierskapet skal skje i eierorganet.
- Sørge for tydelig avklaring av roller i forretningsmessige forhold.

Dette er noe kommunestyret bør jobbe med i forbindelse med behandling av eierskapsmeldingen.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til anbefalingen i rapporten og videresender den til kommunestyret for endelig behandling.

Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

02/24

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode** FE-217, TI-&30**Arkivsaknr** 24/3 - 1**Forslag til vedtak:**

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon til neste møte den 14.05.24. Dokumentet oversendes sekretariatet innen 20.04.24.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha forvaltningsrevisjon.

Møte 2

Kontrollutvalget ber om innspill fra sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Hensikten med dette er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for forvaltningsrevisjon. Aktørene har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet. Etter at kontrollutvalget har fått innspill fra samtlige, kommer utvalget fram til hvor det ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjon i planperioden.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2., og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte. Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 40 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Vurdering:

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjon og sekretariat. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk.

Prosessen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon fra Revisjon Midt-Norge SA.

Plan for eierskapskontroll - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering

---

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

03/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 24/29 - 1

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en risiko- og vesentlighetsvurdering for eierskapskontroll til møte 14.05.24. Dokumentet utarbeides og ses i sammenheng med ressursbruk til risikoanalysen for forvaltningsrevisjon og oversendes sekretariatet innen 20.04.24

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes eierinteresser i kommunens selskaper.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll eventuelt med forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha eierskapskontroll.

Møte 2

Kontrollutvalget ber om innspill fra sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Hensikten med dette er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for eierskapskontroll. Aktørene har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet. Hensikten er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for eierskapskontroll.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for eierskapskontroll. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2. og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte. Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 20 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Vurdering:

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjonen og sekretariatet. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk. Prosessen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for eierskapskontroll fra Revisjon Midt-Norge. Ressursbruken skal ses i sammenheng med ressursbruken til risiko og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon.

Informasjons- og kommunikasjonsstrategi for kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

04/24

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/325 - 10**Forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget vedtar forslag til kontrollutvalgets kommunikasjonsstrategi og legger strategien til grunn for kontrollutvalgets fremtidige kommunikasjon og informasjon om kontrollarbeidet.

Vedlegg:

- Informasjons- og kommunikasjonsstrategi for kontrollutvalget

Saksopplysninger:

Sekretariatet har fått i oppdrag å utarbeide forslag til informasjons- og kommunikasjonsstrategi for kontrollutvalget.

Forslag til kontrollutvalgets strategi, ligger vedlagt saken.

Vurdering:

Kontrollutvalgets lovpålagte rolle gir kontrollutvalget en viktig funksjon, både gjennom å ivareta definerte oppgaver gitt av kommuneloven og for å sikre innbyggernes tillit til forvaltningen.

Kontrollutvalget kan være med på å sikre tillit hos innbyggerne ved å informere om kontrollarbeidet, og resultatene av dette arbeidet.

Godt kontrollarbeid kan være med på å bygge opp under et godt omdømme for kommunen. Selv om kontrollarbeidet avdekker kritikkverdig forhold, vil en hensiktsmessig og tilpasset kommunikasjon om slike forhold skape trygghet om at kritikkverdig forhold tas tak i og viser vilje til forbedring. Et viktig virkemiddel for å bygge omdømme er å ha en hensiktsmessig informasjons- og kommunikasjonsstrategi.

Kontrollutvalget bør avgjøre hvor aktivt utvalget skal være mot de ulike målgruppene. En slik vurdering kan nødvendigvis variere fra sak til sak og hvilken betydning den har for de ulike målgruppene.

Kontrollutvalget må være forberedt på at det kan komme saker som kan få stor oppmerksomhet fra media. Det kan derfor være hensiktsmessig å ha en skriftlig strategi som utvalget, leder og det enkelte medlem kan ta utgangspunkt i blant annet når media tar kontakt.

Videre vil en informasjons- og kommunikasjonsstrategi, være med på å klargjøre ansvar og roller, samt gi kontrollutvalget rutiner for håndtering av media, og underbygge kontrollutvalgets formål.

Konklusjon:

Kontrollutvalget må på selvstendig grunnlag vurdere strategien og strategiens enkelte punkter.

Kontrollutvalget kan endre, fjerne eller legge til punkter i strategidokumentet.

Alvdal kommune

Informasjons- og kommunikasjonsstrategi

for kontrollutvalget

13.02.2024

Innhold

1.	Innledning.....	2
2.	Mål med informasjon og kommunikasjon	2
2.1.	Hovedmål	2
2.2.	Interne og eksterne informasjonsmål	2
3.	Målgrupper.....	2
3.1.	Kommunestyret.....	2
3.2.	Ansatte i kommunen	2
3.3.	Innbyggere	3
3.4.	Media	3
4.	Kontrollutvalgets kommunikasjons- og informasjonskanaler.....	3
4.1.	Hjemmeside for kontrollutvalget	3
4.2.	Innhold og opplysninger på hjemmesiden.....	3
5.	Forholdet mellom kontrollutvalgets informasjons- og kommunikasjonsstrategi og ytringsfriheten.....	4
5.1.	Kontrollutvalgets kommunikasjon med og på media.....	4
5.2.	Kontrollutvalgets uttalelser til media	4
5.2.1.	Pressemeldinger	4
5.2.2.	Pressekonferanser	4
5.2.3.	Direkte kontakt med journalister.....	4
5.2.3.1.	Strategi for hvordan å opptre når journalister tar kontakt.....	5

1. Innledning

Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid er viktig for å skape tillit til at kommunen er underlagt en betryggende folkevalgt kontroll.

Ved å lage en egen informasjons- og kommunikasjonsstrategi vil dette være med på å legge grunnlaget for å synliggjøre kontrollutvalgets arbeid på en bedre måte, samt forberede seg på interesse fra media.

2. Mål med informasjon og kommunikasjon

Kontrollutvalgets informasjon og kommunikasjon skal rettes inn mot i kommunens organisasjon og ut mot allmenheten.

2.1. Hovedmål

Resultatene av kontrollarbeidet skal kommuniseres til eller være tilgjengelig for; kommunestyret eller andre folkevalgte organer, kommunens virksomhet og administrasjonen, selskaper kommunen eier og allmenheten mv.

2.2. Interne og eksterne informasjonsmål

Andre deler av kommunen eller kommunens selskap skal ha nytte av funn og anbefalingene i en rapport etter forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll, og bidra til intern læring i organisasjonen og ev. selskapet.

Informasjon om kontrollutvalgets arbeid skal være med på å bygge tillit til kommunen ved at innbyggerne får vite at det foregår kontrollarbeid. Med det får de kjennskap til resultatene av dette arbeidet og hva det fører til av læring.

3. Målgrupper

Aktuelle målgrupper som kontrollutvalget bør eller skal kommunisere resultatene av sitt kontrollarbeid er omtalt 3.1-3.3.4.

3.1. Kommunestyret

Kommunestyrets politikere skal ha informasjon om resultatene fra kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget bør sikre at politikerne kjenner til hva utvalget arbeider med, noe som vil skape en god forståelse for utvalget sin funksjon og rolle. Videre kan god kjennskap til kontrollutvalget bidra til en god debatt når kontrollutvalget rapporterer om sitt arbeid.

3.2. Ansatte i kommunen

Ansatte i kommunen skal ha muligheten til å få kunnskap om kontrollutvalget og resultatene av arbeidet. Det er også viktig at medarbeiderne får kjennskap til hva kontrollutvalget arbeider med, noe som kan skape en god forståelse for kontrollutvalget sin funksjon og rolle

3.3. Innbyggere

Det er viktig for demokratiet at arbeidet til kontrollutvalget er synlig og tilgjengelig slik at det er mulighet for å komme med innspill. Kommunens innbyggere skal ha mulighet til å følge med på hva kontrollutvalget arbeider med.

3.4. Media

Kontrollutvalgets saker kan være vesentlig for samfunnet og ha allmenn interesse. Media skal ha kjennskap til kontrollutvalget sitt arbeid for å kunne sette seg inn i aktuelle saker som kontrollutvalget arbeider med.

4. Kontrollutvalgets kommunikasjons- og informasjonskanaler

Kontrollutvalget har i hovedsak to informasjonskanaler som kontrollutvalget selv bestemmer over. Kontrollutvalgets møter og kontrollutvalgets hjemmeside. Disse skal fungere som informasjonskilde. Kontrollutvalget fatter sine vedtak i møte, og alle møtene er åpne for publikum. Her kan innbyggere og presse overvære sakene som behandles. Informasjon om sakene som behandles er tilgjengelig på kontrollutvalgets hjemmesider.

Kun unntaksvis lukkes møtene. Lukking av møtet krever hjemmel i lov og skjer kun når det er behov for å legge fremme opplysninger som i lov hverken skal eller kan formidles i åpent møte.

4.1. Hjemmeside for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets hjemmeside finnes under sekretariatet Konsek Trøndelag IKS sin [hjemmeside](#). På kommunens hjemmeside, under fanen 'politikk', finnes 'kontrollutvalget' som er lenket til kontrollutvalgets [hjemmeside](#)

4.2. Innhold og opplysninger på hjemmesiden

Hjemmesiden skal være det naturlige stedet for innhenting av informasjon om kontrollutvalgets arbeid, både for politikere, ansatte, innbyggere og media.

Kontrollutvalgets hjemmeside skal inneholde opplysninger om:

- hvem som sitter i kontrollutvalget, og hvem som er leder.
- hvem som er sekretær, og kontaktinformasjon til sekretariatet.
- møteplan.
- møteinnkalling med sakliste og saksfremlegg.
- møteprotokoller.
- plan for forvaltningsrevisjon.
- plan for eierskapskontroll.
- kontrollutvalgets årsrapporter.
- kontrollutvalgets årsplan.
- rapporter etter forvaltningsrevisjon.
- rapporter etter eierskapskontroll.
- andre revisjonsrapporter.
- kontrollutvalgets eget reglement.

5. Forholdet mellom kontrollutvalgets informasjons- og kommunikasjonsstrategi og ytringsfriheten

Hvordan det enkelte medlem velger å uttale seg eller gjøre seg tilgjengelig for eller på media er ikke en del av kontrollutvalgets informasjons- og eller kommunikasjonsstrategi. Det som er omtalt i dette reglementet skal eller kan ikke legge begrensninger på det enkelte medlems grunnlovfestede rett til å ytre seg.

5.1. Kontrollutvalgets kommunikasjon med og på media

Kontrollutvalget kan kommunisere med de konvensjonelle media. Lokalt og regionalt gjelder dette vanligvis, Arbeidets Rett, Østlendingen og Alvdal midt i væla.

Videre er sosiale medier og plattformer i økende grad en viktig kilde til informasjon og kommunikasjonskanaler.

Kontrollutvalget kan bruke informasjonskanalene både re- og proaktivt.

5.2. Kontrollutvalgets uttalelser til media

Kontrollutvalget som organ bør uttale seg til media om kontrollarbeidet, og ikke gå inn i politiske diskusjoner.

Det er kontrollutvalgets leder som normalt uttaler seg til media på vegne av kontrollutvalget. I leders fravær vil nestleder påta seg denne rollen med mindre kontrollutvalget bestemmer noe annet.

Dersom leder uttaler seg til media om saker som de øvrige medlemmene ikke på forhånd kjenner til, skal de øvrige medlemmene informeres om saken så snart som mulig.

5.2.1. Pressemeldinger

I forbindelse med behandling av saker eller rapporter som er av stor betydning for allmenheten og det samtidig foreligger et særlig behov for å formidle dette raskt og til flest mulig, kan pressemelding vurderes.

Kontrollutvalget må vedta at pressemelding skal utarbeides. Sekretariatet utarbeider pressemeldingen som må godkjennes av leder i tråd med kontrollutvalgets vedtak før den publiseres.

5.2.2. Pressekonferanser

I forbindelse med behandling av saker eller rapporter som er av særlig stor betydning for allmenheten og det samtidig foreligger et særlig behov for å formidle dette raskt og til flest mulig, kan pressekonferanse vurderes.

Kontrollutvalget må vedta at det skal innkalles til pressekonferanse. Sekretariatet får oppdraget med å foreta de nødvendige forberedelser og avklaringer om den praktiske gjennomføringen.

5.2.3. Direkte kontakt med journalister

Kontrollutvalget kan vedta at leder av kontrollutvalget skal ta kontakt med media og enkelte journalister for å fremme saker, korrigere eller bedre informasjonstilfanget. Sekretariatet bistår leder med i tråd med kontrollutvalgets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalget gir leder mandat til å ta kontakt med media hvis misvisende opplysninger av vesentlig betydning er publisert i media og det foreligger et behov for å begrense skadeomfanget opplysningen kan få om den ikke blir raskt korrigert.

5.2.3.1. Strategi for hvordan å opptre når journalister tar kontakt

Når journalister tar kontakt, kan følgende råd i stikkordsform være til hjelp:

- Henvis til leder om du ikke ønsker å uttale deg!
- Kjøp tid om nødvendig.
- Gjør forberedelser - Vær forberedt.
- Vær relevant.
- Vær troverdig.
- Hold fast ved ditt hovedbudskap.
- Ikke vær redd for å spissformulere og forenkle.
- Sett saken i perspektiv.
- Velg riktig timing.
- Vær tilgjengelig når en sak «brenner».
- Krev å få godkjenne sitater før de trykkes.
- Utvis sunn skepsis - Journalister er nødvendigvis din fortrolige venn.

Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

05/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 24/113 - 1

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til forslaget til årsrapport 2023 og leggesaken frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2023 til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsrapport for kontrollutvalget i Alvdal kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2023. Kontrollutvalget vedtar sin endelige årsrapport på bakgrunn av utsendt administrativt forslag, samt eventuelle egne innspill i møtet den 13.02.24.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og skal forestå den løpende kontrollen med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. Utvalget rapporterer sine saker til kommunestyret løpende gjennom året, men for å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsrapport som legges frem for kommunestyret til orientering.

Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsrapporten, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets arbeid krever et nært og godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, hvor formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon:

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å oversende årsrapporten til kommunestyret til orientering.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Kontrollutvalgets
årsrapport 2023**

Alvdal kommune

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	2
2.1 Kontrollutvalgets sammensetning	2
2.2 Reglement for kontrollutvalget	3
2.3 Rammer for utvalgets arbeid	3
2.4 Kontrollutvalgets ressurser	4
3. Lovpålagte oppgaver	4
3.1 Regnskapsrevisjon	4
3.2 Forvaltningsrevisjon	5
3.3 Eierskapskontroll	5
3.4 Påse-ansvar overfor revisor	5
4. Annet arbeid i utvalget	6
4.1 Samordning av kontroll	6
4.2 Andre saker	6
4.3 Virksomhetsbesøk	6
4.4 Opplæring og faglig samarbeid	6
5. Avslutning	6
6. Vedlegg; Sakliste 2023.....	8

1. Innledning

Årsmeldingen omfatter tidsrommet 1.1.2023 til 31.12.2023. Meldingen gir oversikt over medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalget, møter, opplysning om antall saker, og utvalgets arbeid.

Rammene for kontrollutvalgets arbeid er fastsatt i Kommuneloven, kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret
 1. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

2.1 Kontrollutvalgets sammensetning

2019-2023

Medlemmer	Verv
Ola Eggset	Leder
Wenke Furuli	Nestleder
Sigmund Kveberg Paaske	Medlem
Tor Eggestad	Medlem
Anita Midtun	Medlem

Tor Eggestad satt i kommunestyret denne perioden.

Varamedlemmer

Vigdis Vestby, Rolf Langen, Ivr Oddlien, Per Nyrønning, Kari Ann Kristiansen

«Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan»

«Kontrollutvalget er uavhengig og objektivt»

¹ Jf. kommuneloven § 23.1

2023-2027**Medlemmer****Verv**

Ola Eggset	Leder
Vigdis Vestby	Nestleder
Mari Kveberg	Medlem
Jan Sagplass	Medlem
Kari Ann Kristiansen	Medlem

Jan Sagplass sitter i kommunestyret i denne perioden.

Varamedlemmer

Sigmund Kveberg Paaske, Anne Goro Ø. Fanebust, Ivar Oddlien, Tore Kvernshøli, Per Nyrønning

Kontrollutvalget oppfyller lovkravene til størrelse, representasjon i kommunestyret og kjønnsbalanse.

2.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget ble vedtatt i kommunestyret 25.05.23.

2.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

«Kontrollutvalget opptretr samlet som et kollegium»

«Kontrollutvalget bidrar med læring og forbedring til en best mulig kommune som når sine mål, samtidig som regelverket etterleves og etiske hensyn ivaretas.»

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne. Kommunestyret gjorde ikke dette i løpet av fjoråret.

2.4 Kontrollutvalgets ressurser

2.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS. Selskapet hadde 47 eierkommuner i 2023.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

2.4.2 Revisjon

Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen får levert samtlige revisjonstjenester fra selskapet, som har 53 eierkommuner.

2.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Kontrollutvalgets budsjett for 2023 var på kr 832 000, og inkluderer revisjonshonorar, kr 490 000 og honorar til sekretariatet, kr 228 000. Møtegodtgjørelse til kontrollutvalget utgjorde kr 33 000, mens andre driftsutgifter, som utgifter til kompetanseheving, abonnement osv. var på kr 81 000.

3. Lovpålagte oppgaver

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

«Kontrollutvalget støtter seg på sitt sekretariat og kommunens revisjon»

Kontrollutvalget behandlet i møte, den 25.04, sak 09/23, kommunens årsregnskap og årsmelding. Utvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsmeldingen ble oversendt kommunestyret med kopi til formannskapet. I sin uttalelse anbefalte kontrollutvalget at kommunes årsregnskap og årsberetning for 2022 i skulle godkjennes slik det forelå.

Kontrollutvalget fikk den 05.12 i sak 32/23, orientering om revisjonsstrategien for 2023 av oppdragsansvarlig revisor.

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor ble behandlet i samme sak.

3.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og kommunens selskaper. Resultatene skal rapporteres til kommunestyret. I 2023 behandlet utvalget forvaltningsrevisjonsrapportene:

- Forvaltningsrevisjon om sykefravær i helse og velferd
- Forvaltningsrevisjon av IKT-sikkerhet - IKT Fjellregionen

3.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt og at eierstyringen er god.

Ved årsskiftet pågår en forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Aukrust AS.

3.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

«Kontrollutvalget gjennomfører de undersøkelser de selv måtte ønske»

«Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å sørge for den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.»

4. Annet arbeid i utvalget

4.1 Samordning av kontroll

Kommuneloven har gitt fylkesmannen ansvar for å samordne de statlige tilsynsaktører og samordne statlige tilsyn med den kommunale egenkontrollen (forvaltningsrevisjoner). Fra 2020 legger de statlige tilsynsetater ut planlagte og gjennomførte tilsyn i en felles nasjonal tilsynskalender. Kontrollutvalgssekretariatet legger inn bestillinger på forvaltningsrevisjon og gjennomførte rapporter.

Kontrollutvalget får fortløpende orienteringer om tilsynsrapporter som er gjennomført i kommunen av statlige aktører.

4.2 Andre saker

Kontrollutvalget er ikke forpliktet til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret, eller der det framgår av revisjonsforskriften. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken. Kontrollutvalget kan på eget initiativ be om orienteringer i fra administrasjonen for å ivareta det løpende kontrollansvaret.

Administrasjonen har vært tilstede ved behov i kontrollutvalgets møter. Kommunedirektøren orienterte om en oppfølgings sak 06.06.

4.3 Virksomhetsbesøk

Kontrollutvalget gjennomførte virksomhetsbesøk hos barnevernstjenesten i Nord-Østerdal 04.09.

4.4 Opplæring og faglig samarbeid

Medlemmene i kontrollutvalget har gjennom fjoråret fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid via Konsek Trøndelag, NKRF og Forum for kontroll og tilsyn.

5. Avslutning

Årsrapporten er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, og utvalgets saker ligger åpent på [sekretariatets hjemmesider](#).

Kontrollutvalget hadde 6 møter i løpet av fjoråret inkludert virksomhetsbesøk, behandlet 38 saker og sendte 7 saker til kommunestyret for endelig behandling. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget følger vedlagt.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter lovpålagte forhold. Hvilket fokus kontrollutvalget velger er det i stor grad opp til utvalget å definere.

«Offentlighet, innsyn og åpenhet utgjør viktige bærebjelker i et velfungerende demokrati»

«Kontrollutvalget bidrar til økt tillit til kommunen»

2023

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet.

Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Alvdal, 13. februar 2024
Kontrollutvalget

6. Vedlegg; Sakliste 2023

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
07.02.2023	Forvaltningsrevisjon om sykefravær i helse og velferd	01/23
07.02.2023	Bestilling av forvaltningsrevisjon 2023	02/23
07.02.2023	Initiering av virksomhetsbesøk i 2023	03/23
07.02.2023	Kontrollutvalgets årsmelding for 2022	04/23
07.02.2023	Referatsaker	05/23
07.02.2023	Eventuelt	06/23
07.02.2023	Godkjenning av dagens protokoll	07/23
07.02.2023	Invitasjon til felles forvaltningsrevisjon av IKT-sikkerhet og personvern i IKT Fjellregionen	08/23
25.04.2023	Alvdal kommunes årsregnskap og årsberetning 2022 – Kontrollutvalgets uttalelse	09/23
25.04.2023	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll Aukrust AS	10/23
25.04.2023	Reglement for kontrollutvalget	11/23
25.04.2023	Oppdatering om felles forvaltningsrevisjon i IKT Fjellregionen IKS – Oppstart av prosjekt	12/23
25.04.2023	Virksomhetsbesøk barnevern 4. september 2023	13/23
25.04.2023	Referatsaker	14/23
25.04.2023	Eventuelt	15/23
25.04.2023	Godkjenning av dagens protokoll	16/23
06.06.2023	Kommunedirektøren orienterer	17/23
06.06.2023	Referatsaker	18/23
06.06.2023	Eventuelt	19/23
06.06.2023	Godkjenning av dagens protokoll	20/23
04.09.2023	Rapport forvaltningsrevisjon IKT sikkerhet - presentasjon av rapporten	21/23
04.09.2023	Virksomhetsbesøk barnevernstjenesten i Nord-Østerdal	22/23
03.10.2023	Godkjenning av protokoll 4. september 2023	23/23
03.10.2023	Evaluering av virksomhetsbesøk hos barnevernstjenesten	24/23
03.10.2023	Forenklet etterlevelseskontroll 2022	25/23
03.10.2023	Forslag til budsjett 2024 med økonomiplan 2024-2027 for kontrollutvalget	26/23
03.10.2023	Referatsaker	27/23
03.10.2023	Eventuelt	28/23
03.10.2023	Evaluering av kontrollutvalgets arbeid i valgperioden 2019-2023	29/23
03.10.2023	Godkjenning av dagens protokoll	30/23
05.12.2023	Opplæring av kontrollutvalget	31/23
05.12.2023	Revisjonsstrategi for 2023	32/23
05.12.2023	Engasjementsbrev fra Revisjon Midt-Norge SA	33/23
05.12.2023	Forvaltningsrevisjon av IKT-sikkerhet - IKT Fjellregionen - Rapport	34/23
05.12.2023	Kontrollutvalgets arbeidsform i kommende periode	35/23
05.12.2023	Årsplan og møteplan 2024	36/23
05.12.2023	Referatsaker	37/23
05.12.2023	Godkjenning av dagens møteprotokoll	38/23

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

06/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/25 - 2

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene presentert i møte 13. februar 2024 til orientering.

Vedlegg:

1. Melding om politisk vedtak - Kontrollutvalgets årsplan for 2024
2. Budsjettvedtaket behøver ikke ha opplysninger om hvordan kuttene skal gjennomføres
3. En lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører
4. Legitimt å gi politiske signaler om hva man legger vekt på
5. Mener svar på lovlighetsklage ikke henger på greip
6. Trenger ikke danne et flertall for å få vedtatt et budsjett
7. Melding om politisk vedtak - Forvaltningsrevisjon IKT-sikkerhet
8. Rapportering 2023 timeleveranser

Saksopplysninger:

Sekretariatet vil presentere følgende dokumenter som referatsaker:

1. Melding om vedtak- Kommunestyret behandlet den 21.12.23 kontrollutvalgets årsplan for 2024.
2. Melding om vedtak – Kommunestyret behandlet den 25.01.24 rapport om IKT-sikkerhet.
3. Bernt svarer: «Må budsjettet beskrive hvordan kommunen skal gjennomføre en vedtatt effektivisering?»
4. Bernt svarer: «Kan noen andre enn ordføreren være kommunens rettslige representant?»
5. Bernt svarer: «Kan politikerne pålegge administrasjonen å være en næringsvennlig ja-kommune?»
6. Artikkel i Kommunal Rapport: Mener lovlighetsklage ikke henger på greip.
7. Bernt svarer: «Hva gjør man når man ikke klarer å danne et flertall for budsjettforslaget?»
8. Rapportering om timeleveranser for forvaltningsrevisjon i fra Revisjon Midt-Norge SA

Konsek Trøndelag Iks Avd Fjell
Rytrøa 14
2550 Os I Østerdalen

Vår ref.
23/11932 - 5

Deres ref.

Saksbehandler
Erland Horten

Dato
22.12.2023

Kontrollutvalgets årsplan for 2024

Kommunestyret har i møte 21.12.2023 fattet følgende vedtak 105/23
Kommunestyret tar Årsplan 2024 for kontrollutvalget i Alvdal til orientering

Med hilsen

Erland Horten
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Konsek Trøndelag Iks
Postboks 2564
7735 Steinkjer

Vår ref.	Deres ref.	Saksbehandler	Dato
24/130 - 3		Erland Horten	30.01.2024

Forvaltningsrevisjon IKT-sikkerhet

Kommunestyret har i møte 25.01.2024 fattet følgende vedtak 09/24:

Forvaltningsrevisjonsrapporten IT-sikkerhet av 06.11.23 tas til orientering.

Alvdal kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber eierrepresentanten for Fjellregionen IKT i samarbeid med kommunedirektøren om å sørge for at selskapet:

- 1. Iverksetter et arbeid med identifisering av informasjonsverdier, vurdering av trusler og sårbarheter som grunnlag for spesifikke sikkerhetsmål, sikkerhetsstrategi og sikkerhetsorganiseringen. Dette arbeidet kan munne ut i en overordnet plan for IKT og IKT-sikkerhet.*
- 2. Avklarer og dokumentere organiseringen av informasjonssikkerhetsarbeidet og være konsekvent i benevnelsen av roller.*
- 3. Vurderer å sikre at rutinen for tilgangsstyring etterleves ved endring og avslutning av arbeidsforhold, herunder også innlevering av kommunens datautstyr.*
- 4. Vurderer behovet for dokumentasjon av IKT-hendelser som grunnlag for evaluering og læring.*
- 5. Utarbeide en plan for hendelseshåndtering og gjenoppretting.*

Eierrepresentanten og kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.10.24

Med hilsen

Erland Horten
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Mottakere:			
Ikt Fjellregionen Iks	Tynset Kommune Rådhuset	2500	Tynset

Budsjettvedtaket behøver ikke ha opplysninger om hvordan kuttene skal gjennomføres

Kommunal Rapport 22.01.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Må budsjettet beskrive hvordan kommunen skal gjennomføre en vedtatt effektivisering?

SPØRSMÅL: Kommunestyret vedtok et budsjett hvor det legges opp til en innsparing på 37,5 millioner kroner gjennom effektivisering av driften. I tillegg skal kommunen spare 17 millioner kroner ved å redusere sykefraværet. Hvis det ikke er beskrevet konkrete tiltak for hvordan disse innsparingene skal skje, er da budsjettet vedtatt i tråd med kommunelovens bestemmelser om realistisk budsjett?

SVAR: Årsbudsjettet er en bindende ramme for kommunens pengebruk i dette året, se [kommunelovens § 14–5](#) første setning. Det handler om regnskapsmessig oppstilling og postering av kommunens inntekter og forbruk i det kommende år. Budsjettvedtaket behøver som alminnelig regel ikke inneholde nærmere opplysninger om hvordan budsjettallene fremkommer, eller hva som rent praktisk skal gjøres. Dette gjelder også der det er tale om å gjennomføre konkrete nedskjæringer av hvor mye som brukes til et formål, som ved «effektivisering av driften», og ved angivelse av tiltak som skal redusere utgiftene til anslagsbevilgninger som merutgifter pga. sykefravær.

Det er et rettslig krav ([§ 14–4 tredje avsnitt](#)) at «Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige». Det er her kommunestyrets ansvar å foreta en skjønsmessig vurdering av om de forutsetningene som disse anslagene bygger på, er realistiske.

I tillegg har under hele budsjettåret kommunestyret plikt ([§ 14–5 andre avsnitt](#)) til å «endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse». Det er da kommunedirektørens ansvar å foreslå endringer i det løpende budsjettet der man korrigerer disse utgiftspostene slik at det er dekning for de aktuelle utgiftene, ([§ 14–5 tredje avsnitt](#)).

Vedtaket om årsbudsjett trenger som alminnelig regel ingen statlig godkjenning. De skal ([§ 14–3 siste avsnitt](#)) bare «sendes departementet [Statsforvalteren] til orientering».

Som alminnelig regel skal Statsforvalteren etter [kommunelovens § 28–3](#) første avsnitt bare «kontrollere lovligheten av vedtak om årsbudsjett» hvis kommunen er innført i Robek.

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan imidlertid uansett ([kommunelovens § 27–1](#) første avsnitt) kreve at Statsforvalteren «kontrollerer om et vedtak er lovlig». I tillegg kan Statsforvalteren (andre avsnitt) også «på eget initiativ kontrollere om et vedtak er lovlig».

Ved en slik kontroll vil kommunen kunne bli pålagt å gjøre mer presist rede for hvordan man mener det vil være mulig å oppnå en så stor besparelse som her er angitt ved «effektivisering» og «reduksjon av sykefraværet», jf. [kommuneloven § 27–4](#) om kommunens opplysningsplikt ved lovlighetskontroll.

Hvis Statsforvalteren kommer til at budsjettvedtaket ikke er realistisk, skal dette oppheves, se [kommuneloven § 27–3](#) fjerde avsnitt.

Uten et gyldig budsjettvedtak har kommunen ikke hjemmel til å bruke penger annet enn til dekning av «utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen har en rettslig plikt til å foreta» ([kommuneloven § 14–5](#) første avsnitt, siste setning). Den må derfor så raskt som mulig sørge for å treffe et nytt budsjettvedtak som oppfyller lovens krav om å være «realistisk».

En lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører

Kommunal Rapport 04.12.2023, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan noen andre enn ordføreren være kommunens rettslige representant?

SPØRSMÅL: Kommunen ble saksøkt og dømt, men kommunen påanket dommen. I den videre behandlingen av saken i kommunestyret mente opposisjonen at ordfører i for stor grad talte saksøkers sak og ikke ivaretok kommunens interesser godt nok. De la derfor fram et forslag i kommunestyret om at tre andre representanter skulle være kommunens rettslige representant i den videre behandlingen av saken. Det var blant annet avtalt en kommende rettsmekling.

Har kommunestyret anledning til å fatte et slikt vedtak, så lenge det alltid er «kommunen ved ordføreren» som blir stevnet?

SVAR: Dette er et komplisert og vanskelig spørsmål med flere lag.

Utgangspunktet er bestemmelsen i [kommuneloven § 6–1](#) andre avsnitt der det fastslås at «Ordføreren er rettslig representant for kommunen eller fylkeskommunen og underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre».

Siste del av det siterte – «underskriver på kommunens [...] vegne» – går på evne til å forplikte kommunen ved avtale eller lignende. Det er en bestemmelse om såkalt «rettslig legitimasjon» – det vil si evne til å binde kommunen også der det ikke foreligger noe gyldig kommunalt vedtak i spørsmålet. Dette er i seg selv et vanskelig og til dels usikkert spørsmål, men er ikke problemstillingen her. Det må avgjøres ut fra den forvaltningsrettslige eller kontraktsrettslige ugyldighetslære, avhengig av disposisjonens karakter. Se nærmere om denne problemstillingen mer generelt ved kompetanseoverskridelser, Markus Hoel Lie, *Kommunalrettslig representasjon*, Oslo 2011, og Oddvar Overå i Overå og Bernt, *Kommuneloven 2018 med kommentarer*, Oslo 2019, s. 107–114 (note 3). Spørsmålet ovenfor går derimot på første del av setningen som er sitert; bestemmelsen om at ordfører er «rettslig representant for kommunen», hva dette innebærer, og om ordfører kan fratas denne oppgaven i den aktuelle ankesaken.

Det er her tale om en lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører. Denne funksjonen som rettslig representant og den som underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne, medfører ikke i seg selv noen kompetanse til å treffe vedtak eller inngå bindende avtale.

Å være «rettslig representant» betyr ganske enkelt å være den «som tar imot forkyndelser og meddelelser» i rettssaker ([domstoloven § 191](#) første avsnitt, jf. [tvisteloven § 2–5](#) første avsnitt).

Tvisteloven § 2–5 er det også en bestemmelse om at den som i denne egenskap er stedfortreder – altså her ordføreren – kan «delegere adgangen til å opptre som stedfortreder til en annen person som er tilsatt i rettssubjektet eller tilknyttet den delen av virksomheten som søksmålet gjelder».

Det betyr at ordfører – men bare ordfører selv – kan utpeke en annen person til å opptre på vegne av kommunen i en rettssak. Men dette er da et delegeringsvedtak – en tildeling av fullmakt til å opptre på *vegne av ordføreren* – noe som forutsetter at den som opptre på vegne av kommunen, kan instrueres av ordfører og skal opptre lojalt overfor de signaler denne gir.

Denne lovbestemte kompetansen til å opptre på vegne av kommunen er altså knyttet til rettssaker. Det som skjer i under rettergangen, bestemmer grunnlaget for og rammene for innholdet av rettens avgjørelser, både når det gjelder gjennomføringen av rettssaken og for rettens dom eller kjennelse.

Ordfører eller annen stedfortreder er bundet av og forventes å opptre lojalt overfor kommunestyrets vedtak og signaler, men det vil ikke være mulig å gjøre innsigelser mot utfallet av en rettssak på det grunnlag at ordfører ikke har opptrådt i ønske med kommunestyrets ønsker.

Dette gjelder også der det blir spørsmål om å avslutte rettssaken med et *rettsforlik*, enten etter reglene om mekling i rettsmøte eller kontakt med partene under sakens gang, etter [tvisteloven § 8-2](#), eller som resultat av rettsmekling etter [tvisteloven §§ 8-3 til 8-6, se § 8-5 nr. 6](#).

Ordfører, eller den som opptrer på vegne av hen, kan inngå et bindende rettsforlik som avslutter saken og får samme virkning som en dom, se [§ 19-12](#). Dette gjelder, sies det i forarbeidene til tvisteloven (Ot.prp. nr. 51, 2004–2005 s. 371), også der det er gitt instruks om ikke å inngå forlik, eller å forelegge forliket for øverste ansvarlige organ: «Blir instruksen overtrådt, vil det imidlertid ikke hindre at parten blir bundet av forliket».

Under rettssaken forventes ordfører å opptre lojalt overfor kommunestyrevedtaket som nå overprøves rettslig. Men hen er ikke avskåret fra å gi uttrykk for sitt personlige syn på saken under rettssaken, så lenge hen ikke gir inntrykk av å tale på vegne av kommunestyret. Her vil det da være opp til motparten å innkalle vitner eller på andre måter dokumentere avvikende syn på saken og de faktiske forhold.

Legitimt å gi politiske signaler om hva man legger vekt på

Kommunal Rapport, 15.01.2024, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan politikerne pålegge administrasjonen å være en næringsvennlig ja-kommune?

SPØRSMÅL: Et kommunestyre traff følgende vedtak etter et verbalforslag:

For å få mest mulig effektiv saksbehandling, og redusere gebyrtap i dispensasjonssaker innen plan- og byggesak, skal saksbehandlere følge disse prinsippene:

- a) Kommunen skal ha en utviklingsorientert holdning til private og utbyggere
- b) Kommunen skal være en næringsvennlig ja-kommune
- c) I dispensasjonssaker skal administrasjonen der det innstilles på avslag, og der utvalg for plan og miljø ber om det, levere en delt innstilling, slik at det også leveres en argumentasjonsrekke for innvilgelse av søknaden.

Mitt spørsmål er om dette er i tråd med forvaltningsloven og kommuneloven?

SVAR: Punkt a og b er direktiver fra øverste folkevalgte organ til administrasjonen, om hva det skal legges vekt på når den treffer vedtak plan- og bygningssaker eller avgir innstilling til folkevalgt organ i slike. Det er helt legitimt så lenge det er tale om politiske signaler om hva flertallet i kommunestyret og andre folkevalgte organer vil legge vekt på ved valg av alternativer innenfor det rettslige handlingsrommet for kommunalt forvaltningsskjønn.

Rent praktisk betyr det at de folkevalgte krever at de hensyn det her er tale om, blir presentert og vektlagt i saksutredninger om slike spørsmål. Det betyr ikke at disse hensynene skal tillegges avgjørende vekt i alle saksfremlegg fra administrasjonen i alle saker, og at man skal unnlate å presentere eller foreta en skikkelig drøftelse av hensyn som kan tale mot forslag som fremheves som utviklingsorientert og næringslivvennlig.

Administrasjonen har et selvstendig faglig ansvar for å sørge for en mest mulig fullstendig og balansert fremstilling og drøfting av de hensynene som måtte stå mot hverandre, se [kommuneloven § 13-1](#) tredje avsnitt: «Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet», som gjelder tilsvarende for kommune- eller fylkesråd under parlamentarisk styringsform, [jf. § 10-2](#) første avsnitt, andre setning: «Bestemmelser om kommunedirektøren gjelder på tilsvarende måte for kommunerådet og fylkesrådet hvis ikke noe annet er bestemt i lov». Dette er uttrykk for det generelle prinsippet som kommer til uttrykk i [forvaltningsloven § 17](#) første setning: «Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes».

I dette ligger ikke noe krav om at fremstillingen i saksfremlegget bare skal være en ren beskrivelse av fakta og argumenter for og imot bestemte handlingsalternativer. Det skal også foretas en kritisk, men lojal, gjennomgang av ulike synspunkter, men denne kan - og vil normalt - ende ut en konklusjon som er et forslag eller innstilling om hvilket handlingsalternativ som bør velges.

Dette valget er i siste instans folkestyrets kjerne; de folkevalgte organenes vedtak springer ut av og bygger på en *avveining* av motstående hensyn, der vekten av hvert av disse er et uttrykk for et *politisk* verdivalg, både når det gjelder hva kommunens arealer skal brukes til og hvordan, og hvilke virkemidler som skal anvendes for å oppnå det man ønsker. De rettslige kravene til saksutredning og beslutningsgrunnlag for kommunale vedtak er krav til fullstendige og korrekte *premisser* for innstilling og vedtak i den enkelte sak, ikke til vedtaket som sådant.

De folkevalgte organene kan gi signaler om hvordan de ser på den avveining som skjer ved slike vedtak, og be om administrasjonen legger særlig vekt på disse i sitt saksfremlegg. Dette

er ønsker som administrasjonen da naturlig vil søke å etterkomme, men de verken må eller kan sette skranker for å legge frem motstående hensyn eller forslag som legger avgjørende vekt på slike, hvis administrasjonen mener disse siste bør være avgjørende her.

De folkevalgte kan altså gi *signaler* om forhold de ønsker skal gis særlig oppmerksomhet i saksfremlegg, men kan ikke gi administrasjonen *pålegg* om hvordan saksfremlegget skal se ut. Et pålegg som det som formuleres i punkt c ovenfor, om at administrasjonen skal utarbeide *en alternativ innstilling* hvis det innstilles på avslag på søknad om dispensasjon, vil i denne form være ulovlig og i strid med bestemmelsene om kommunedirektørens eller fylkes- eller kommunerådets ansvar for saksutredning.

Men det er ikke noe krav at et saksfremlegg skal ende opp en i entydig anbefaling om hva slags vedtak som bør treffes. Kommunestyret eller det faglige utvalget vil kunne gi uttrykk for at de forventer at saksfremlegget fra administrasjonen legger vekt på å gi en balansert fremstilling og drøftelse av de ulike alternativene og viser fordeler og ulemper ved disse, uten å kunne ut i bare én mulig konklusjon.

Men bare to frittstående uavhengige saksfremlegg, kanskje utformet som rent advokatmessige innlegg for ulike alternativer - her innvilgelse av eller avslag på - søknad om dispensasjon - vil ikke være forsvarlig saksbehandling. Det er administrasjonens ansvar å foreta en selvstendig *kritisk sammenstilling* av saksfremstilling og argumentasjon til støtte for de ulike vedtakene, slik at de folkevalgte kan få et best mulig grunnlag for å ta stilling til det som her anføres.

Mener svar på lovlighetsklage ikke henger på greip

Kommunal Rapport 22.01.2023

Det er lov å velge kontrollutvalgsleder fra et posisjonsparti, konkluderer flere statsforvaltere. Bardu-politiker Berit Sandnes Wikstøl (Ap) er kritisk.

12. januar konkluderte Statsforvalteren i Troms og Finnmark med at Ole Helge Engmo (Frp) er lovlig valgt som kontrollutvalgsleder i Bardu. Det til tross for at Frp har inngått et valgteknisk samarbeid med Senterpartiet, som har ordføreren.

Statsforvalteren begrunner vedtaket med at Frp og Senterpartiet stilte separate lister ved valget. Derfor er ikke Engmo en del av samme «gruppe» som ordførerpartiet Senterpartiet, konkluderer Statsforvalteren.

– Selv om det er lovlig, tenker jeg at hensikten bak lovbestemmelsen ikke blir oppfylt. Når noen inngår et valgteknisk samarbeid, så oppfatter jeg at man sitter i posisjon. Hensikten med loven må tydeliggjøres bedre, sier Aps gruppeleder Berit Sandnes Wikstøl i Bardu.

Hun sendte inn lovlighetsklagen sammen med partifellene Roald Linaker og Signe Eline Nordahl Hansen. Avgjørelsen ble først omtalt i [Nye Troms](#).

Skal sikre uavhengighet

Kommuneloven slår klart fast at lederen av kontrollutvalget ikke kan tilhøre samme parti eller samme gruppe som ordføreren. Hensikten med bestemmelsen er at det skal være en viss politisk avstand eller uavhengighet mellom lederen av kontrollutvalget og ordføreren.

I Kommunal- og distriktsdepartementets veileder presiseres det at en typisk gruppe er en by- eller bygdliste. «I denne sammenhengen har dermed gruppe ei meir avgrensa tyding enn i reglane om val til folkevalde organ (...), kor gruppe og blir brukt om listesamarbeid mellom fleire parti», heter det i begrunnelsen.

– Vi forstår at det ikke er ulovlig, men likevel uhensiktsmessig. Når det ikke er ulovlig, sitter vi kanskje med en lov som ikke fungerer etter hensikten. Det synes vi er beklagelig, sier Wikstøl.

Hun sier at Ap-gruppa i Bardu vil følge nøye med på hvilke saker som *ikke* havner i kontrollutvalget i denne perioden.

Valg av kontrollutvalgsleder

Kommunelovens § 23-1 sier:

«Kommunestyret og fylkestinget velger selv en leder, en nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til utvalget. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren.»

I Kommunal- og distriktsdepartementets veileder om konstituerende møte i kommunestyre og fylkesting og valg til folkevalgte organer står det:

«Leiaren av kontrollutvalet kan ikkje vere medlem av same parti eller same gruppe som ordføreren i kommunen. Grunngevinga for regelen er at det skal vere ei viss grad av politisk avstand eller uavhengigheit mellom ordføreren og leiaren av kontrollutvalet. Uttrykket «gruppe» i § 23-1 andre ledd tyder grupperingar eller lister som er valt inn i kommunestyret, og som ikkje er eit «parti». Ein typisk «gruppe» er ein by- eller bygdliste. I denne sammenhengen har dermed gruppe ei meir avgrensa tyding enn i reglane om val til folkevalde organ i kapittel 7, kor gruppe òg blir brukt om listesamarbeid mellom fleire parti.»

Flere klager

Like før jul kom Statsforvalteren til samme konklusjon i Nordkapp. Der klagde åtte SV- og Sp-representanter på at kontrollutvalget fikk leder fra Høyre og nestleder fra Ap. Det til tross for at Nordkapp har ordfører fra Ap og varaordfører fra Høyre.

Også der konkluderte Statsforvalteren med at kommunelovens bestemmelse var oppfylt.

– Her sitter Høyre med lederen og Ap med nestlederen og skal kontrollere et flertall i kommunestyret. Et flertall som består av dem selv. Det henger ikke på greip, sier Trudy Engen (SV), én av de åtte som krevde lovlighetskontroll.

Hun sier at selv om Ap og Høyre stilte hver sin liste til kommunevalget, så utgjør de nå det politiske flertallet. Engen sier at forskjellen på tverrpolitisk liste og politisk flertall ikke er veldig stor.

– *Hva tenker du om Statsforvalterens avgjørelse?*

– Jeg kan ikke forstå at det er i tråd med lovens hensikt. Meningen er å forhindre at bukken skal passe på havresekken. Det er det som skjer nå. Jeg synes kommuneloven bør nyanseres på det punktet, sier Engen.

Brøt med egne regler

I Skjervøy ba flere representanter om lovlighetskontroll da flertallet inngikk listesamarbeid med Rødt for å gi ledervet i kontrollutvalget til Rødt. Klagerne mente vedtaket brøt med norsk sedvane og kommunens eget regelverk, der lederen av kontrollutvalget skal gå til opposisjonen.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark konkluderte med at kommunelovens krav var oppfylt, siden kontrollutvalgslederen ikke var fra samme parti som ordføreren (KrF).

– Det er ikke i strid med noen lov, men det er i strid med kommunens eget regelverk. Vi var litt spent på om Statsforvalteren ville vurdere det. I reglementet for Skjervøy står det klart at opposisjonen skal ha ledervet i kontrollutvalget, sier Frps gruppeleder Vidar Langeland, én av politikerne bak klagen.

I Kvinesdal var Frps gruppeleder Lill Anita Reppen Egeland skeptisk fordi posisjonen, bestående av KrF/Ap/Sp, fikk både leder- og nestledervet i kontrollutvalget.

Statsforvalteren i Agder viste til at de tre partiene stilte separate lister. Dermed var det greit at ledervet gikk til en Sp-er og nestledervet til en Ap-er, selv om ordfører Per Sverre Kvinlaug er fra KrF.

Statsforvalteren i Agder har nå en annen lovlighetsklage med samme tema til behandling. I Iveland har representanter fra KrF og Sp klaget på at Lars Arnfinn Flatelid (Frp) er blitt leder av kontrollutvalget, trass i at Høyre, Ap og Frp sammen utgjør posisjonen.

Trenger ikke danne et flertall for å få vedtatt et budsjett

Kommunal Rapport 11.12.2023, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva gjør man når man ikke klarer å danne et flertall for budsjettforslaget?

SPØRSMÅL: I disse dager pågår budsjettforhandlinger i landets kommuner, og vi hører om problemer med å samle et flertall for vedtak for 2024. Hva gjør man, og hva kan man gjøre, i en slik situasjon?

SVAR: Årsbudsjettet er grunnmuren og rammen for all virksomhet i kommunen eller fylkeskommunen. Når det er vedtatt, er det, sies det i [kommuneloven § 14-5](#), «bindende for kommunestyret, fylkestinget og underordnede organer». I det ligger at det ikke skal brukes mer penger enn det som er bevilget i budsjettet, og ikke til andre formål enn det som er angitt der. Det eneste unntaket er «utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen har en rettslig plikt til å foreta», med andre ord for å oppfylle lovfestede krav til tjenestene eller rettslig bindende kontraktsforpliktelser.

Ved «den endelige avstemningen» ved behandlingen av forslag til årsbudsjett skal det stemmes over hvert enkelt fremsatt forslag som helhet ([kommuneloven §11-9 siste avsnitt](#)). Det betyr at avstemninger under saksbehandlingen over forslag til enkeltposter bare er «prøvevoteringer» for å kartlegge oppslutningen om disse, uten noen rettslig betydning. Det er bare endelig votering over forslag til årsbudsjettet som helhet som teller.

Som alminnelig regel skal vedtak i kommunale organer treffes «med flertallet av de avgitte stemmene». Det betyr at man må votere over de fremsatte forslagene i en sak hver for seg, og hvis ingen av disse får flertall, har man ikke noe vedtak. ([kommuneloven § 11-9, andre avsnitt](#)). Men kommuner og fylkeskommuner har etter [kommuneloven § 14-3](#) første avsnitt plikt til å treffe vedtak om årsbudsjett før årsskiftet, og det er derfor gitt særlige regler om votering om årsbudsjettet i [kommuneloven § 11-9](#).

I første runde voterer det på vanlig måte over hvert enkelt av de fremsatte forslagene til årsbudsjett i sin helhet. Men hvis ikke noen av disse får flertall, holdes en ny votering hvor de folkevalgte må velge mellom de to forslagene som fikk størst oppslutning i første omgang. Det er da ikke adgang til stemme imot begge, og heller ikke til å stemme blankt, se [kommuneloven § 8-1](#) siste avsnitt.

Det betyr at det kan bli vedtatt et budsjett som ikke har tilslutning fra et flertall i kommunestyret eller fylkestinget, men som likevel vil være en bindende ramme for virksomheten i kommunen eller fylkeskommunen i året som kommer hvis ikke det senere treffes vedtak om endring av budsjettet etter de samme reglene.

Dette vedtatte budsjettet binder da både administrasjon og folkevalgte, også kommuneråd eller fylkesråd under parlamentarisk styringsform i hele det kommende år, hvis ikke man klarer å fremskaffe et flertall for endringer som innarbeides i et revidert budsjett.

Emne: Rapportering 2023 - Alvdal

Kopi: Post <post@konsek.no>

Til: Torill Bakken <torill.bakken@konsek.no>

Sendt: 31.01.2024 12:28:55

Fra: Tor Arne Stubbe <tor-arne.stubbe@revisjonmidtnorge.no>

Rapportering til kontrollutvalget i Alvdal kommune

Kontrollutvalget har ihht leveranseavtale en tilgjengelig timeressurs på 250 timer pr år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll i perioden 2020-2023. Timerammen inkluderer reiser, møter osv.

I 2023 har RMN blant annet utført følgende:

- FR: Sykefravær i helse og omsorg
- EK: Aukrust AS
- FR: Aukrust AS

Timeforbruk 2023: 458,20

Timeforbruk 2022: 240,16

Timeforbruk 2021: 112,49

Timeforbruk 2020: 346,49

Gjennomsnittlig timeforbruk i perioden er på 289,34 timer pr år.

Revisjon Midt-Norge har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden. Mer-/mindreforbruk overføres ikke til neste periode (2024-27).

Med vennlig hilsen

Tor Arne Stubbe

Fagleder forvaltningsrevisjon

M +47 98608070 | [Skype for business](#)

Revisjon Midt-Norge SA, Postboks 2565, 7735 Steinkjer
W www.revisjonmidtnorge.no | M +47 907 30 300

Revisjon Midt-Norge SA er sertifisert Miljøfyrtårn. Tenk på miljøet før du eventuelt skriver ut denne e-posten

Aktuelle saker - Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

07/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/25 - 3

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger:

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Godkjenning av dagens protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Alvdal kommune

Møtedato

13.02.2024

Saknr

08/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/25 - 4

Forslag til vedtak:

Møteprotokollen i fra dagens møte i kontrollutvalget den 13.02.24, godkjennes.

Saksopplysninger:

Det anbefales at protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet. Protokollen vil bli offentliggjort på våre nettsider umiddelbart etter godkjenning.

Konklusjon:

Protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet.